

Házi példány!

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda 1925. január 21. Főszerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt. Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám. Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 43. Telefon: 18. szám. KORONA. Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság. Debreczen, XXIII. évf. 16. szám. Az előfizetési ára: havonta 35000 korona, külföldre 70000 korona.

A Ház hatálytalanította a kitiltásokat

Budapest, jan. 20. A nemzetgyűlés mai ülését S. C. S. v. B. a elnök a következő kijelentéssel nyitotta meg: — A nemzetgyűlés karácsonyi és újévi szünete alatt az egyes pártok között a pártközi béke érdekében közlekedés nem tört létre és így én a kötelességem mindent elkövetni a parlamenti béke helyreállítására feleltem meg egy pártközi konferencia eszméit. Összintésemre — ez a lépés nem vezetett eredményre. Úgy érzem, hogy az elnöki áhának tartozom azzal a körelességgel, hogy kizárólag magasabb és eszeveszebb érdekekből hazafias szempontból kiemelték minden eszközt, amely a fenti cél érdekében rendelkezésemre áll — vagyis élek azzal a hatalommal, amely nekem jogot ad az új házszabályok 240. §-ának 18. pontja alapján a kizárási idő megrövidítésének indítványozására. Tenni kívánom ezt azért is, mert képviselőtársaim egy része, akik egyénileg nemesnek érzik, ve, tulzsiatnak tartja a mentelmi bizottság kizárási határozatát. Mindezek alapján

javaslom hogy azoknak a képviselő uraknak a kizárási idő elzárását még nem lárt le, — a holnapi üléstől kezdve hatályon kívül helyezessék

A Ház egyhangúlag hozzájárult az elnök javaslatához és rátért

a költségvetés tárgyalására

Temesvári Imre főelőadó előadása ajánlja a költségvetést.

Reischl Richárd (kormánytámogató Huszár-párti) határozati javaslatot nyújt be a hadiköltségek valorizációjáról. Az előzőleg Károlyi-birtokból kíván a rokkantakon segíteni. A javaslatot elfogadja

Erődi-Harrach Béla (egységspárti) az aranyérlel rendszeresítését kívánja.

Iványi Béla (egységspárti) kinevezését a 10 képviselő hallgatja, a kiváncsi kérdés rendezését kéri.

Szily Tamás (egységspárti) a választói kérdésével foglalkozik.

Az országgyűlés megszüntetve vissza kellett volna térni a vármegyei közigazgatási rendszerhez.

A titkosság a magyar jellemnek nem felel meg. A valorizációt sürgeti a költségvetést elfogadja.

Lovász János, Herczegh Béla és Dróhr Imre (mindnyájan egységspártiak) szólaltak föl még a javaslat mellett

Az elnök felolvastatta a kereskedelmi miniszternek Szabó József interpellációjára adott választát. A miniszter kijelenti, hogy az államvasuti munkások seregére nem lehetett olyan mértékű, mint a rendszeresített alkalmazottaké volt, mert azok díjazása egészen más alapon nyugszik, mint a kinevezett alkalmazottaké. Az államvasuti munkások díjazása mindig a napszámokhoz igazodik, míg a rendszeres alkalmazottaké nem fluktuál. A választ tudomásul vette.

Törölt és érvényes interpellációk

Elnök bejelenti, hogy Eckhardt Tibor és Kiss Menyhért nem nyújtottak be írásban interpellációt, szavazták úgy mint az új házszabályok előírják ezért interpellációjukat törlik.

Karaffán Jenőnek a rádióügyben Moskó Zoltánnak Léderer Sándor aktivitása tárgyában, végül Farkas Tibornak a karácsonyi jutalék mértéke tárgyában beadvány interpellációjára, mivel írásban is beadták és az elnöknek bejelentették hogy azokat el akarják mondani, holnap kerül sor. **Újra kezdte 6 órakor.**

Az amnesztia nem érdekli a demokratikus blokkot

Az ellenzék a kitiltások hatálytalanítása után is fentartja passzivitását

Budapesti tudósítónk jelenti: A demokratikus ellenzéki pártok blokkjának intéző bizottsága ma este értekezletet tartott, amelyen résztvettek Vázsonyi Vilmos, Peidl Gyula, Rupert Rezső, Szilárdi Lajos és Farkas István. Az intéző bizottság a politikai helyzettel foglalkozott és a tanácskozásról a következő közleményt adta ki:

Az intéző bizottság már a múlt alkalommal az új határozatot hozta, hogy az ellenzék távollétében készített házszabályok életbeléptetése után az ugynevezett amnesztia a kivonati ellenzék nem érdekli. Ezt a határozatot a plénum helybenhagyta. Mint-hogy újabb momentum fel nem merült és a kormány részéről senki tárgyalásokat nem kezdeményezett, újabb határozathozatal szükségére nem látjuk.

Rupert az aktív ellenzékéről

Rupert Rezső a passzivitás mai állásáról és egyes híresztelésekről a következőket mondta:

— Hallom, hogy az aktív ellenzék kitérőket híresztel. Ilyenről nem tudok, csak azt tudom, hogy az ugynevezett aktív ellenzék egyeseket kitérőre készít. De mit ér el vele, ha egy-két ember ki is válnék közülünk?

Szilárdan állunk amellett, hogy az alkotmányosság lényegének biztosítása nélkül nem megegyünk vissza a parlamentbe.

Évek óta emésztő harcokat vívunk hiába. Sok kérdésben hiába harcoltunk mellettek megdöntésében érvek sokasága és országos érdek, a lelketlen numerus lenyom bennünket. Ehez a létékhez nem akarjuk odaadni magunkat. Egy követelésünk van csak, ebből nem engedünk s ez az, hogy a magyar népet ne lehessen többé rákényszeríteni, hogy saját ellenségeit küldje be a parlamentbe. Erre egy mód van:

a minden tekintetben tiszta választások biztosítása.

Ezért folyik a harc. Ezt a harcot igyekszik elgáncsolni az ugynevezett aktív ellenzék, mert mi másnak nevezhetnénk azt az eljárást, hogy mi-alatt haragra tüzel bennünket, legója a karunkat s odaadja magát „ellenzéknek” a reakció mellé, tényleg néve a reakciós javaslatok sorra való benyújtását, ahelyett, hogy legyen a helyzet konzekvenciái. Végre is, ha benni vagyunk a parlamentben, a legjobb eset is csak az a mai házszabályok mellett, hogy kevesebb többséggel szavazzák meg a reakciós javaslatokat. Ennél sokkal hatásosabb erkölcsi fogóver a passzív ellenállás, amely legalább egyet dokumentál, azt, hogy a hatalom erejét érvekkel nem lehet megrövidíteni. Hiszen csak a naivak nem veszik észre, hogy egyesek milyen léles kárórámmal exponálják egyik-másik kormánypárti professzionista érveit, hogy miért nem kell a titkos választójog, sőt maga is igyekszik ilyen érveket szállítani. Mi is talán ki más egy olyan ellenzék, amelynek egyik vezetője Heinrich Ferenc, aki nyíltan a nyílt szavazás mellett van? Jobb lenne, ha az aktív urak inkább a kormányt és tetteit felé fordulnának és neki magyaráznák meg, hogy ma-

gának használna vele, ha kezdeményezné a magyar nép felszabadulását és így a közhangulat is megegyhülne velük szemben.

A titkos és tiszta választás a kibontakozás egyedül utja

A Kossuth-párt ma este értekezletet tartott, amelynek napirendjén az aktuális politikai kérdések szerepeltek.

Az értekezletről kiadott jelentés szerint a Kossuth-párt nem lát semmi okot, hogy a passzivitás kérdésével foglalkozzék, álláspontja változatlan, amely szerint kibontakozás csak egy lehetséges, ha a kormány biztosítja a választások titkosságát és ettől függetlenül a választások tisztaságát, hajlandó a választójogi javaslatból kihagyni a hosszúságúakat s a választások felett való bíráskodás a Kurióra visszahagyja. A valódi nemzeti akaratot kell végre urrá tenni az országban, mert ettől függ a kenyérgödés helyes megoldása, a közigazgatás és bíráskodás szellemének megjavulása, az igazságos adózás, közéleti tisztaság és a polgárság nyugalmának, a biztonság érzetének visszatérése.

A Kossuth-párt felháborodással utasítja vissza az Esti Kurir durva támadását, melyet Nagy Vince ellen intézett. Valótlanságot írt, amikor azt írta, hogy Nagy Vince a Britanniá és a Sörház-utca dühöngését fűtött kávéház melegeiből szennyezte.

Nagy Vince ebben az időben en az erdélyi magyarság érdekében kifejtett tevékenységéért a románok internáltságában ült több mint nyolc hónapig. Azután éveket nem adtak neki utfelet a románok

mindaddig, amíg végleges repatriálását a magyar belügyminisztérium 1923 őszén el nem intézte. Csak ekkor juthatott vissza Budapestre és azóta

minden fórumon bátran és férfiasan felemelte szavát a kurzus minden erőszakossága ellen már akkor is, amikor képviselői immunitás nem védelmezte.

A kormánypárt értekezlete

Az egységspárt ma este értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül csak Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter vett részt.

Almássy László elnök köszönetet mondott a párt tagjainak a költségvetési vitában való részvételért; reméli, hogy a sajtó megfelelő teret szentel a felszólalásoknak.

Egy képviselő felszólalására válaszul Szabó Alajos pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy a kormány nem akarta felelni a gyutaadót.

A fajvédők részt vesznek a költségvetési vitában

A fajvédő-csoport képviselői értekezletről a következő közleményt adták ki:

A párt részt vesz a költségvetési vitában. A szónokok főleg a kormány gazdasági politikáját veszik kritika tárgyává. A párt a választójogi vitában a következő álláspontot helyezkedik:

Követeli a választójogot a nemzeti állam érdekei szerinti szabályozásait a titkosság alapján. Követeli a lajstromos szavazást, az ajánló ívekkel való visszaélések teljes kiküszöbölését.

Az ellenzék nem megy el a miniszterelnök estélyére

A miniszterelnök január 31-én és február 2-án esetélyt ad a képviselőhöz tavai számára. Az estélyre az ellenzék tagjai nem mennek el, mint-hogy azonban a meghívón a miniszterelnök feleségének neve is szerepel, udvarias levélben mentik ki magukat.

A demokratapárt vacsorája

A demokratapárt az ellenzéki párt-szövetségben tömörült képviselők tiszteletére szombaton este vacsorát rendez.

Chorin Ferenc 1842-1925

A magyar közéletet súlyos csapás érte. Ma este meghalt Chorin Ferenc, a magyar politikai és gazdasági élet egyik legnagyobb alakja, egyike azoknak a keveseknek, akik hírneműk gyanánt a mai napig itt maradtak a modern Magyarország alapozó munkájának részesei közül. Chorin Ferenc részt vett a 67 utáni Magyarország megalapításában, látta felvirágozni a modern Magyarországot és késő agkorára látni kellett hazája összeomlását, meg kellett énie a pusztulását mindannak, amit hosszú évtizedek munkájával ő és kortársai föl-érintettek.

Betegsége és halála

Chorin Ferenc betegsége összeel kezdődött; ekkor súlyos operáción esett át, a műtét sikerült és a beteg életére még az orvosokat is meglepte. A lábadozási idő elmulásával hivatalába is bejárt, jóllehet idősebbé és gyengébbé rohamai voltak. Karácsony előtt hirtelen rosszabbra fordult az állapota, de remélték, hogy a higiénikus életmód és családja gondos ápolása meghosszabbíthatja életét. A múlt héten azonban állapota súlyosbodott, mind többet aludt és a hosszú fekvés miatt magas kora következtében tüdőgyulladását keletkezett. Orvosai ekkor már lemondtak életéről. Tevékeny életét az agónia, amely erős szíve miatt sokáig tartott és a nagy láz csak lassan tudta elhamvasztani szívós életét. A halál ma este 6 órakor következett be.

Elhunyt fia, ifj. Chorin Ferenc dr., a Salgótarjáni Köszönbánya rekt. vezérigazgatója és három férjhezett leánya, köztük dr. Benedek László debreceni egyetemi orvosnár felesége és kiterjedt rokonság gyászolják.

Chorin Ferenc pályája

Nyolcvanhárom évet élt Chorin Ferenc és ebből a hosszú életből közel hat évtized a köznevelés szentelt szakadatlan munka volt. Aradon született 1842-ben, ugyanitt nyitott 1867-ben ügyvédi irodát és 29 éves volt amikor szülővárosa 1871-ben a középpári programmal képviselővé választotta. Az országgyűlésen a bankkérdéssel és a forrasztási adók problémájával üzatosan foglalkozott.

kozott és beszédét nagy feltűnést keltettek. A váltótörvény nagyrészt az ő műve. 1876-ban a gazdasági kiegyezés miatt 70 társával kilépett a szabadelvűpártból és Simonvi Lajos báróval megalakította a független szabadelvű pártot, melyet a bankvitában és a kiegyezéssel összefüggő kérdésekben képviselt. A boszniai okkupáció ügyében Szilágyi Dezsővel, Apponyival és a régi Deákpart több kiváló tagjával együtt veszedelmesnek tartotta a monarchia számára a szláv elem expanzióját. 1884-ben visszalépett a szabadelvű pártba, a szatmárnemzei aranyosmedgyesi kerület mandátumával. 1896-tól pedig 1901-ig Szatmár városát képviselte.

Az igazságszervi reformok terén minderről találkozunk Chorin Ferenc nevével. Sűrűn a magyar katonai törvénykönyv átírásán, résztvevett az 1878-iki büntető törvénykönyv megalkotásában, 1885-ben pedig a büntető perrendtartás szervező bizottságának munkájában. 1896-ban előadója volt a büntető perrendtartási javaslatnak. 1897-ben a büntető perrendtartás életbe lépésétől törvényjavaslata ellen a sajtószakasz miatt Emmer Kornállal együtt az ellenzék felfogásához csatlakozott, de a szabadelvűpártból nem lépett ki. A következő 1898. év végén a lex Tisza miatt otthagyta Bánffyit és Szilágyiékkal disszidált. — 1899-ben Széll Kálmán kormányrajutása idején visszalépett a szabadelvűpártba, de az 1901-iki választásokon az összeférhetetlenségi törvény miatt már nem vállalt mandátumot.

1902-ben megalakította a Gyárfalusi Országos Szövetséget, amely az ő elnöke és irányítója mellett a közgazdasági élet egyik elsőrendű tényezője lett. 1903-ban főrendiházi tag lett. Később a delegációba is beválasztották és itt is a magyar gazdasági érdekek érvényesítéséért szállt síkra. Egészen a legutolsó napokig dolgozott, példát adva generációknak a munkaszeretetről.

A Protestáns Szemle és a Leánykálvineum ünnepe

A Protestáns Szemle és a Leánykálvineum javára március 28-án és 29-én nagyszabású ünnepséget rendeznek Debrecenben. A két elsőrendűen kulturális ügy támogatásából Debrecen protestáns lakossága minden bizalommal történelmi tradícióhoz nyúlva veszi ki a részét és protestáns öntudattal siet a Protestáns Szemle és a református lelkészek szegény árváinak befogadására szolgáló Leánykálvineum segítségére.

Az ünnepségek, amelyek nagytemplomi istentiszteetből, irodalmi málnéból és kálvineumi ünnepélyből áll, részvesz a Protestáns Szemle vezérkara dr. Ravasz László püspökkel együtt, ugyiszintén Kiss Ferenc egyetemi tanár, aki nagyzerői munkát végez a Leánykálvineum megmentéséért s bevékenyen bekapcsolódik az ünnepségekbe dr. Révész Imre püspökkel együtt is.

Elég a debreceni mulatságok jóvedelmének néhány százaléka, hogy szegélytöve építhessenek Debrecen két evangélikus intézmény falába; elég, ha addig a 70.000 főnyi debreceni protestáns lakosság minden tagja napi 200 koronát takarít meg, hogy március 29-én beletegye a maga egy aranykoronás személdáját az áldozat perselyébe.

Diplomáciai eljárás a marosvásárhelyi ügyész miatt

Bécsből jelenük: Mintegy másfél év előtt, 1923. derekán Teutsch Gyula és Hirsch Vilmos dr. marosvásárhelyi kereskedők másfélmilliárd koronát caáltak ki egy bécsi cégtől avval az ürüggyel, hogy árut fognak szállítani Erdélyből. Mivel azonban sem nem szállítottak, sem a pénzt nem adták vissza, a bécsi cég egyik társuladonosa Erdélybe utazott és feljelentésre a marosvásárhelyi rendőrség Teuschet és Hirschet letartóztatta. A család hozzátartozói erre Szóvártára

utaztak és onnan magukkal hozták az ott nyaralt Dragicescu ügyészt, aki anélkül, hogy az aktákba betekintést volna, elrendelte Teusch és Hirsch szabálábrahelyezését és a további eljárás megszüntetése. Azóta a bécsi cég háiba próbálkozott az ügy újrafelvételével, míg most végre bejelentette a botrányos esetet az osztrák külügyminiszteriumnak, amelynek

utasítására Knobloch bukaresti osztrák követ nyomban közölte a dolgot a román igazságügyminiszterrel. A miniszter nyomban elrendelte a fegyelmi vizsgálatot Dragicescu ügyész ellen, aki egyébként rokona az Avarescu-kormány volt belügyminiszterének. Természetesen ezzel kapcsolatban új eljárás indult Teusch és Hirsch, a milliórdos család ellen.

Ulaint két hónapi fogházra ítélték

Kecskemét, január 20. Ma délután fél 1 órakor hozta meg a kecskeméti törvényszék Ulain Ferenc rágalalmazási pörében hozott ítéletét. Adám Miklós elnök a zsűfőlési megírt teremben kihirdette, hogy a törvényszék bűnösnek mondja ki Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselőt kétrendbeli rágalalmazásra üldözendő rágalmazás vétségében.

A Cegléden 1923. július 25-én megtartott beszéde miatt, amelyben a kormány és a nemzetgyűlés egyes tagjairól kijelentéseket tett s azt állította, hogy csak ilyen pénzügyi politika mellett lehetséges az, ami a legutóbbi hetekben is történt, hogy a Magyar Általános Hitelbank az új részvények bevezetésénél közel 300 millió koronát osztott szét közfunkcionáriusok és képviselők között.

Ezért a törvényszék Ulain Ferencet kéthónapi fogházra és 2 millió koronára pénzbüntetésre ítélte.

A pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 100.000 koronánként egy napi fogházra változtatandó át. Egyben kötelezi az ítélet Ulain Ferencet arra, hogy a becsület védelméért szóló törvény szakaszai szerint

az ítélet rendelkező részét tegye közzé a Ceglédi Kiszáza című Cegléden és a Szózat című Budapestben megjelenő napilapban

Amennyiben ezt 30 napon belül nem teljesítendő, a sértetteknek további 30 napon belül joguk van a költségeknek a vádlottól való utólagos behajtása ellenében az ítéletet a lapokban közzétenni. Együttal az eddig felmerült 930 aranykorona költségekben és az ezután netalán felmerülő költségekben is elmarasztalta a bíróság a vádlottat. A törvényszék egyrendbeli rágalalmazás vétsége alól felmentte Ulaint.

Ezután az ítélet indokolásának teljességére került a sor. Tényként állapítja meg a bíróság, hogy a közéleti férfiak és képviselők általános megjelölés alatt a vádlott nemzetgyűlési képviselőket, továbbá a kormány tagjait és az ország tisztviselői körének egy meghatározott részét értette, amit maga a vádlott sem tagad. Különösen érthetővé válik ez a vádlottnak állandóan kiemelt abból az állásfoglalásából, hogy ő nem személyeket, hanem az egyetemes és hibás rendszert támadta. Már pedig

rendszert, különösen pénzügyi politikai rendszert a kormány és a képviselőház tagjai nem magukban, hanem csakis együttesen, tehát mint testületet valósíthatják meg.

Ha már most az inkriminált kijelentés szerint a Magyar Általános Hitelbank 300 millió korona nyereséget, vagyis ellenérték nélküli összeget osztott ki a megjelölt egyének között, mint akik hivatala vannak a pénzügyi és bankpolitikai irányításon, ugyiszintén hivatali hatalmuknál fogva módjukban áll, hogy a bankokra nézve kedvező vagy kedvezőtlen rendszabályokat életbe léptethetnek, ez az állított tény a vádlottnak a kormány pénzügyi politikájáról gyakorlati kétségtelenül elítélő kritikája keretében azt jelentheti, hogy nevezettek közhatalmi pozíciójukat akként használták fel, hogy a bankokkal szemben, hogy azok akár jól ismert érdekből, akár kényszerűségből saját nyereségüket vélték megosztották, a sértettek pedig azt elfogadták. De jelenthet még azt is, hogy a kérdéses bank és a sértettek között olyan megegyezéses viszony áll fenn, amelyből kifolyólag a bank a kormánytól nyert esetleges

kedvezményeket, vagy a red terhesnek várható intézkedések elmaradását ajándékokkal, nyereség-jutalékokkal honorálja, végül pedig jelentheti még azt, hogy az ország közéleti exponensei ajándékokkal megköszínlhetők, vagy lekényezhetők.

A vádlott utóbb azzal védekezett, hogy kijelentését nem ilyen értelemben értette, tiltakozott az ellen, hogy kijelentésének bármilyen irányban kibővített értelmet tulajdonítsanak. Kijelentését azonban nem az általa utólag előterjesztett magyarázat szerint kell elbírálni, hanem miként azt a hallgatóság, a közvélemény és maguk a sértettek értelmezhetik és valóban értelmezték is.

A bank megválogatta kinek a jegyzését honorálta

A kérdéses kijelentés történeti háttere az, hogy a Magyar Általános Hitelbank június elején két értékpapírt, az Interrexim és a MFTR részvényeit a tőzsdén bevezette, előzőleg ezt meghirdette és kibocsátási áron a vévőközönség rendelkezésére bocsátotta. Az akkori viszonyok — a korona árfolyamának állandó hanyatló tendenciája, másrészt a tőzsdéi papírok értékének rohamos emelkedése — a jegyzés eredményét biztosították, sőt a papírok után olyan kereslet támadt, hogy a bank már a jegyzés lehetőségét is korlátozni volt kénytelen, a bevezetés után pedig a papírok szinte egy-két óra alatt a kibocsátási árok többszörösére emelkedtek. A dolog természetéből folyik az az igazolt ténykörülmény is, hogy a bank a lejegyzések után megválogatta, hogy kinek a jegyzését honorálja, mivel az összes igényeket kielégíteni lehetetlen volt és egyébként is nem lehet közbömbös a bankra nézve az, hogy kiknek a kezén lesznek részvényei elhelyezve. Tény tehát, hogy a bank által akceptáltak között közéleti férfiak, képviselők, kormányférfiak és tisztviselők is voltak. Voltak, akik ez illeti előzékenységet visszautasították, voltak, akik elfogadták. Arra nézve azonban, hogy a bank a részvényekből akár ingyen, akár kibocsátási áron alul bárkinek is adott volna nyereséget, vagy olcsóbban juttatta volna a rezervált részvényeket az előjegyzőknek, vagy hogy a rezervált részvényeket magasabb tőzsdéi árfolyamon eladva a különbözetet valaki-

nek folyószámlája javára írta volna, vagy rendelkezésére bocsátotta volna, semmiféle adat vagy gyanú nem merült fel, sőt ezt ilyen formában maga a vádlott sem állította.

Végül vitán kivül tény az, hogy a részvényjegyzéssel sem a kormány, sem az ország tisztviselői kara, sem a nemzetgyűlés mint testület kapcsolatba nem hozható.

Megállapítja a bíróság, hogy nincsen olyan erkölcsi vagy jogi szabály mely a gazdasági konjunktúra felhasználásából az állampolgárok bármely kategóriáját kirekeszthetné

A vádlott azt állította, hogy a nyereséget a kormány pénzügyi politikájára tette lehetővé, mintha a kormány, vagy annak egyes tagjai a tőzsdéi árfolyamok mesterséges felhajtása tekintetében a bankokkal összefüggő, ennek bizonyítását azonban a vádlott maga sem kísérlete meg.

A bankok eljárása abban merült ki, hogy a részvényeket az igénylők között az általánosan megszabott kibocsátási áron kiosztották, ebben pedig kedvezményt látni lehetetlenség még akkor is, ha a bank egyes közéleti férfiak igényeinek netalán elsőbbséget biztosított, mert az előreláthatatlan tőzsdéi események között maga sem garantálhatta azt, hogy a kedvezményesen elhelyezett részvények árfolyama okvetlen nyereséget hoz és nem fog a kibocsátási ár alá süllyedni. Ilyen relatív értékű kedvezmény pedig legfeljebb

illetti előzékenység, esetleg előzékenység, de nem lekötézési rendszer létesítésére

A vádlott bizonyításon kívánva, hogy a bankok miként részülnek kedvezményben a kormánytól. A bíróság azon a nézeten van, hogy

az a kérdés, vajon a kormánynek saját hatáskörében tett intézkedéssel törvényes-e vagy sem, tisztán a nemzetgyűlés elé tartozik és bírói mérlegelés alá nem vonható

A vádlott hivatkozott Nagy Emil ismeretes kommunikációjára, melyben Nagy Emil kijelenté, hogy ilyen részvények elfogadása a közéleti férfiak rendes moráljába fitókózik. Ez azonban csak kritika és nem ténymegállapítás.

A vádlottnak Wolff Károly, Bethlen miniszterelnök és Friedrich István tanukénti kihallgatására vonatkozó indítványát el kellett utasítani, mert azal a vádlott elkesített.

Felbuzgók

A királyi ügyész az ítélet ellen felbuzgást jelentett be, mert csak kétrendbeli rágalalmazás vétségében mondta ki Ulain Ferencet a bíróság bűnösnek és nem a vád szerinti minőségben.

Ulain Ferenc az ítélet marasztaló része ellen felbuzgást jelentett be és a 92. §. nem alkalmazásáért a vád ellen.

A hallgatóság Ulain Ferencet az ítélet kihirdetése után megjelözte.

Dr Agoston Pétert nem vették föl a román állampolgárok sorába

Nagyváradról jelentik: A város pályára visszatekintő Agoston Péter dr. volt nagyváradi jogakadémiai tanár, későbbi népbíró, sok hányattal és csalódás után román állampolgár akart lenni és vissza akart térni Nagyváradra; ez a vágya azonban nem válhatott valóra, mert az állampolgárságot megállapító bizottság elutasította kérését.

Agoston Péter dr.-t, akinek francia származású családja évtizedek előtt telepedett le Zsombolyán, huszonöt év előtt magyarosította meg Augenstein névvel Agostonra. Zsombolyán született, ott is nevelkedett. Jogi pályára ment, ahol csakhamar feltűnést keltett képzettségével és tudományos munkásságával. Jogi tanulmányainak befejezése után feleségül vette Buzarovits Géza esztergomi könyvkeres-

kedő csodaszép leányát és az esztergomi hercegprímás ajánlatára hívták meg fiatalon a nagyváradi jogakadémia tanszékére, ahol abban a hitben, hogy hitbuzgó fanatikus katolikus konzervatív gondolkodású tanártársai nagy szöretettel fogadták. Agoston Péter azonban szociológiai tanulmányai után progresszív világnézetet vallott, a szabaddemokrata pártnak lett tagja és radikális vezére. Sok tudományos munkája jelent meg, amelyekben történelmi hazugságnak bélyegzte meg a régi dogmákat elfogadó történelmi műveket. E progresszív hitvallásával élesen szembe került, mikor „A zsidók útja” című leplezett antiszemita élti könyvét megírta, melynek tévelygéseit és adatainak alaptalanságát az ország legkiválóbb írói és

Pálinkafőző- mosó, lekvárfőző rézüstök

legolcsóbban beszeresethetők — részletfizetésre is — MANDOKI FERENCZ rézművesnél, Debrecen, Arany János-utca 13. Telefon 12-42.

„A Luther-kormány egy lépés a monarchia felé”

Berlin, január 20. A birodalmi gyűlés ma délelőtt kezdte meg a tegnapi kormánynyilatkozat megvitatását. Az első szónok **Breitscheid** szociáldemokrata, aki kijelentette, hogy a tegnapi beszéd a középút politikájának programbeszéde volt. Ezt a nyilatkozatot a Marx-kabinet is ép úgy megtehetné volna. Ha ezt a programot vállalják, akkor nem érti, miért buktatták meg **Marxot**.

— Attól tartok, — mondta, — hogy **Stresemannnak a német nemzetek megterítésére irányuló manővere az ő saját megterítésével végződött.**

A birodalmi véderő miniszterének nem volna szabad megtérni bizonyos önkéntes gyermekek veszélyes játékát.

Hennig (nemzeti szocialista): Franciaország fizet **Önök** ezért a beszédért!

Breitscheid: Ön semmire kellő!

Az **elnök** Hennigot és Breitscheidet rendreutasítja.

Westarp (német nemzeti): Készek vagyunk arra, hogy a kormánynyilatkozat elfogadására vonatkozó javaslatot magunkévá tegyük és ilyenképen lehetővé tegyük a kormánynak, hogy a birodalom ügyeit vezesse.

A mostani kormány egy lépésnek tekintendő a monarchia felé.

Felkiáltások jobbról: Hála Istennek!

Felkiáltások balról: Most elárulták magukat!

Westarp követeli a keresztény ifjúság nevelését és a keresztény kultúrát, mint az államélet alapját.

A kormánynyilatkozat feletti vitát holnap folytatják.

3300 milliós sikkasztás miatt letartóztatták Károlyi József komádii bankigazgatót

A debreceni rendőrség felhívására a budapesti rendőrség tegnap **letartóztatta Budapesten egy fiatal, vidéki takarékpénztári igazgatót, aki a vezetése alatt álló intézeteket közel negyedik milliárdra károsította meg.**

A letartóztatott vezérigazgató jómódú biharmegyei család sarja **Károlyi József**, harminc éves fiatalember. A **Komádii Földhitel és Takarékpénztár R.-T.**-nek és a **Sárréti Áruaktár és Hengermalom R.-T.**-nek volt vezérigazgatója s három és félmilliárdos sikkasztása valószínűleg mind a két vállalatot tönkreteszi, száz és száz kémszázalékos veszteséget okoz.

A fiatal vezérigazgató ellen teljes eszenben indult meg az eljárás. **Egy hibásan címzett levél árulta el a komádii bank igazgatóságát** előtt, hogy a vezérigazgató

nagyarányu gabona kontremínspekulációt üzött s ebből a spekulációból kifolyólag olyan károsodás érte, amelyet maga nem tudott fedezni, hanem a bank pénzevel inarkodott felszínen tartani magát. Ekkor azonban Károlyi vezérigazgató már nem volt Komádiban, mert anélkül, hogy bármilyen értesítést hagyott volna hátra, ismeretlen helyre távozott.

Az igazgatóság utkölte a nagy hiányokat, amelyek egyrésztől fogalma sem volt, minthogy a 30 éves vezérigazgató szinte **diktatori hatalommal egyedül intézte mindkét részvénytársaságának ügyeit.** Sokáig azonban nem lehetett tartani ezt a helyzetet, kiszivárgott minden és **Juhász Imre** ref. lelkész, **Papp János** és **Mezei Imre** komádii részvényesek **feljelentést tettek a megszökött vezérigazgató ellen** a debreceni ügyészségen, amely a legteljesebb eszenben végezve a nyomozást, megállapította, hogy a vezérigazgató ellen szükséges az eljárás megindítása és felhívta a vizsgálóbíró, hogy **el fogatott parancsot** adjon ki az igazgató ellen. Az elfogató parancs alapján

a budapesti rendőrség tegnap letartóztatta Károlyi Józsefet,

aki székessé óta Budapesten tartózkodott. Ma **Debrecenbe hozták** s délután már dr. **Takó Ferenc** vizsgálóbírósegéd meg is kezdte kihallgatását.

A feljelentések szerint a **Komádii Földhitel és Takarékpénztár Rt.** már a vezérigazgató eltűnése után **fizetéképtelen lett** s az igazgatóság, amikor megtudta a nagymérvű sikkasztást és egyéb büncselekményeket, **nem jelentette be a fizetéképtelenségét a törvényesen.** Ennek következtében a bank vagyona veszélybe került, a miért a feljelentők

kiterjesztették fellejtésüket az igazgatóság tagjaira

Hilinger Mártonra, Szék József, Zuti Jánosra, Weisz Gyulára, Kohn Mártonra, Grünbaum Sándorra és Bleyer Sándorra is, mint a Komádii Földhitel és Takarékpénztár igazgatóságára és felügyelő-bizottságára.

Károlyi József vezérigazgatója volt

Ledererné megfojtotta Kudelkát?

Budapesti tudósítónk jelenti:

A Lederer-ügyben az ügyészség ma terjesztette elő a vizsgálóbírónak érdemleges vizsgálati indítványát, amely **ugy Lederernére, mint Lederer Sándorra néve megváltoztatta a büntény minősítését.** Makkay Jenő dr. ügyészségi alelnök déli egy órakor bemutatta a vizsgálati indítványt dr. **Sztrache Gusztáv** főügyésznek, aki ahhoz minden részletében hozzájárult.

Az ügyészség **Lederernét rablással párosult gyilkosságban való felbújtól bűnrészeségre, Lederer Sándort pedig orgazdaság bűntette és gyilkosságban való bűnpártolás vétségére**

indítványt terjesztette elő a vizsgálóbíró felé. Lederer Sándor ügyét az ügyészség nem minősítette felbújtásnak, mert a nyomozás során semmiféle adat sem került fel arra, hogy a cselekmény elkövetésénél fivérével és

Finom uri FEHÉRNEMUEK FRANK EDÉNÉL

MEISTER mozsárszappan és háziszappan

MOZSÁR jobb a legjobbnál!

az 1910-ben hárommillió alaptőkével alakult Komádii Kereskedelmi és Földhitelintézetnek, amely jobbára az ottani birtokosok és kiscgazdák hitel- és áruüzleteit bonyolította le. — Károlyi nem volt megelégedve az üzlet áranyával, többet akart elérni és a nyáron mutatkozó jó termés láttára, **ősz szállításra eladott egy-két vagon búzát, majd később még többet, úgy hogy lassanként mintegy**

40-50 vagon búzával volt kontremínben

még pedig a bank számlájára. Ugyanezt a manipulációt folytatta a **Sárréti Hengermalomnál is,** amely Berettyóújfaluban volt. A betárolt búzákból eladogatott, abban a reményben, hogy sikerül majd később olcsóbb áron fedezni magát.

A számítás nem ütött be és Károlyi vezérigazgató fűhöz-fához kapkodott. Ujjab eladásokkal igyekezett pénzt szerezni, hogy régebbi kötelezettségeinek eleget tehessen, de minden hiába volt, a **búzákat napról-napra emelkedtek s mire a tözsdéről megérkezett Komádiba a 600.000 koronás búzavárlé, a vezérigazgató már sehol sem volt található: felutazott Pestre.**

A hirtelen megejtett rovincsolás

55 vagon buza hiánvt

állapított meg a két, szoros kapcsolatban működő vállalatnál. Megállapítást nyert, hogy a vezérigazgató a **budapesti Strasser és König-cégnek adta el a Sárréti Hengermalom és a komádii bank búzáját, mint a sajátját.**

480 milliót megtaláltak az első kasszában

A Strasser és König-cég könyveiből kiderült, hogy a 3300 millió nem uszott el mind a tözsdén, Károlyi József vezérigazgató egyik legutóbbi eladásából **400 millió koronát a Vegyiterméskelet Értékesítő R.-T. pénztárába utalt a testvére, Károlyi Lajos** nevére, aki ennek az intézetnek vezérigazgatója. Pár napra **ismét történt egy 80 millió koronás átutalás,** a rendőrségnek most első feladata annak megállapítása, hogy veszteségei fedezésére, vagy a **480 millió eltitkolása céljából utalta-e testvére kezébe ezt a pénzt a sikkasztó vezérigazgató.**

sógornőjével akarategységben volt. — Ezzel szemben az ügyészség bizonyítottan veszi, hogy Lederer Sándor, mikor a hullaszállításban segédkezett a gyilkosoknak, **tudta azt, hogy a börtönökben már vizs és amikor a rabot 60-65 millió koronára pénzt átvette, azal is tisztában volt, hogy ez az összeg a meggyilkolt Kudelka hentesmester tulajdonát képezte.**

Ebben az esetben a bűnpártolás vétsége is fegyvábbal büntetendő, mert bár Lederer Sándornak a gyilkosok rokonai voltak, de az ügyészség szerint Lederer Sándor a bűnpártolást vagyoni előnyök megszerzése céljából követte el.

Az ügyészség egyuttal a **birosági helyszíni szemle elrendelését** indítványozta Ledererék Tölgyfa-utcai lakásán és Csepelen, ahol tettesek a földarabolt holttestet a Dunába akarták dobni. A Tölgyfa-utcai lakásban azért tartja szükségesnek az ügyészség a helyszíni szemkét, mert **nem tartja elfogadhatónak azt, hogy Kudelka halálát fellövés okozta volna.**

Lehetséges, hogy a gyilkosságot nem is Lederer Gusztáv, hanem Ledererné követte el aki megfojtotta Kudelkát.

A revolverlövés ellen szól az a körülmény, hogy azt a házban **senki sem hallotta és hogy arra nem is volt szükség,** hiszen **Kudelka aludt, mikor meggyilkolták.** Csepelen a Lederer Sándorra vonatkozó körülményekre deríthető fényt a helyszíni szemle. Az ügyészség indítványozza, hogy a helyszíni szemlén a csendőrség és a rendőrség is képviseltesse magát és **Minich Károly és Kenyeres Balázs orvosprofesszorok is jelenjenek meg.** Az

adósai cáfoiták meg. Ágoston Péternek a könyve annál nagyobb felháborodást keltett akkoriban, mert azelőtt nagy **iloszemitának** ismerték, aki **Ahasvér utja** című cikkében vette fel a harcot az antiszemitizmus gyűlöletszítóival szemben; e cikk hatása alatt választották meg a váraljai nagy részben zsidó választók törvényhatósági bizottsági taggá.

A forradalom kitörése után a Károlyi-kormány Nagyvárad és Bihar megye kormánybiztosává nevezte ki s a nehéz időkben energiájával és a munkásság körében elért tekintélyével tartotta fenn a rendet. Ez időben tárgyalta a Nagyváradon átutazó **Bethelot** francia tábornokkal és töle tudta meg, még a trianoni békeszerződés előtt, hogy az ántánthatalmak Nagyváradot is Romániához fogják csatolni. A kommun kitörése után **külföldi népbiztos** lett. A kommun leverése után **Ágoston Péter** is a bíróság elé került, amely **halálra ítélte.** Másfél évi fogsága után, amely idő alatt megtanult oroszul, a fogolyesere akció során **Ágoston** is kieseréltek és így került **Oroszországba.** Két évig tartózkodott Oroszországban, azonban nem tudott a bolsevizmus tulzásaival megbarátkozni s azért Moszkvából **Angliába ment,** ahol könyvomas európai tudósító szemlét szerkeszt és különösen az orosz állapotokat ismertető cikkeket ír az újságokba. Ugy látszik azonban, publicisztikai munkássága nem biztosítja nyugodt megélhetését. Egyik nagyváradai ügyvéd barátjának többször írt, hogy meg akarja szerezni román állampolgárságát és vissza akar térni Nagyváradra.

Mikor **Zsombolyát** Romániához csatolták, elhatározta, hogy zombolyai születésére tekintettel, **kéri fogja a román állampolgárok listájába való felvételét.** Egy nagyváradai ügyvéd útján adta be most erre vonatkozó kérvényét, amelyet a **temesvári bizottság elutasított.** Az elutasítás indokolása az, hogy **csakis volt magyar állampolgárok kérhetik, ha itt születtek, a román állampolgárságot.** Ágoston dr. azonban, amikor **Oroszországba ment, lemondott a magyar állampolgárságról és jelenleg orosz alattvaló.** A temesvári bizottságnak ezt az elutasító határozatát Ágoston Péter megfelelebbezte a belügyminiszterhez.

Önként jelentkezett a harmadik vértési revolveres betörő

A vértési revolveres betörőbanda két tagját, **Mázló Ferencet és Gavlae Józsefet,** — mint megirtuk — elfogták a csendőrök és a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte őket. A betörő társaság harmadik tagja, **Mázló József,** aki megszökött a csendőrök elől, **tegnap reggel önként jelentkezett a vértési csendőrsőn.** Mázló Józsefet a csendőrök ma délelőtt átadták a kir. ügyészségnek.

Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd meg a délelőtti folyamán kihallgatta Mázló Józsefet, aki beismerte, hogy **társával együtt betört Nagy Móríc vértési gazdálkodó tulajdára és onnan dohányt lopott.** Beismerte a vértési szőlőkben elkövetett betöréseket is. A **lövöldözésre** vonatkozólag azt adta elő, hogy mikor másodikára törték be Nagy Móríc tanvárára, két zandásági cseléd, **Vámos Ferenc** és **Vámos Mihály** észrevette és el akarta fogni őket.

— Hogy csendőrközre ne kerülünk — mondta — **elkezdtam revolveremből lövöldözni.** De nem akartam én megsebesíteni egyiket se, csak visszariasztani az üldözéstől.

Kijelentette, hogy azért jelentkezett önként, hogy **vallomást** tegyen, mert attól félt, hogy társait vonják felelőségre a lövöldözésért. Kihallgatás után Mázló Józsefet előzetes letartóztatásba helyezték.

voins. a voins. em me. n maga. hogy a ormány. sem a pcolat. v loci kon. z 41. óriát. a nye. politikája kormány. esdei ár. ása re. elátásot. mban a ez. került k. vlok kö. t kbo. m pedig. ség még. életi fér. öbbséget. thatlan. aga sem. adozmék. árfo. hoz és. sllvedni. ny pedig. előzé. lezési. ata, hogy. kedvez. bíróság. anynak. tészke. Sem. artozik. u von. Enil is. melvben. en rész. i férfiak. azonban. állapítás. Bethlen. stván tá. zozó in. mert az. ellen tel. csak két. en mond. g bűnös. minősítés. arasztalo. ett be és. att is. et az it. nezte. k föl. ba. z eszter. ra hivtak. okagadé. a hitben. katólikus. unáriársai. Ágoston. tanulma. ágnezései. áholynak. nak lett. ok tudó. amelyek. helye. elfoga. gresszív. került. leplezett. rta, mely. k alapta. ob íról és. k. 2-42.

ügyvédségi indítvány több apró rész-
lelkéssé is kitér. Így azt is ki akar-
ják nyomoztatni, hogy Ledererék
miért és kinek adták oda a gyilkosság
előtt négy nappal toxikológusukat?

**Interpelláció a Házban
a Lederer-ügyről**

Meskö Zoltán a nemzetgyűlés holna-
pi ülésén interpellációt terjeszt elé a
Tölgysá-utcai rabgyilkosság ügyében
arról, hogy miképp aktiválhatták a
nemzeti hadseregben Lederer Gusztá-
vot, amikor a hadseregnek számos,
kiválóan képzett tisztjét nyugdíjazták,
illetőleg átmeneti viszonyba helyezték.
Csáky Károly gróf honvédelmi minisz-
ter kijelentette Meskö Zoltánnak, hogy
interpellációjára nyomban válaszólni
fog és elmondja, miképp történt Led-
erer Gusztávnak a hadseregben való
elhelyezkedése, továbbá miképp törté-
netet meg, hogy Lederer Gusztáv
Schwarz Micivel házasságra léphe-
tett anélkül, hogy ennek a nőnek mul-
ta iránt a hadsereg tisztükara — régi
tradíciókhoz híven — érdeklődött
volna.

**A Pesti Kabaré művészgárdája
az újságlírók farsangi görbe
éjszakáján**

Az újságlírók február 1-i farsangi
görbe éjszakáját olyan tartalmas,
mulatságos és érdekes művészi szín-
vonalu kabaré műsor fogja bevezetni,
ami egyedül és zsfolt házat jelentene
Debrecenben. A népszerű Pesti Ka-
baré nagy művészgárdájának vendég-
szerepét sikerült biztosítani és az
utólérhetetlen humorú Ujváry Ferenc
igazgató társaságában lejön a
görbe éjszakára Sándor Stefi, He-
gedüs Anna, Virágh Jenő és Vár-
na y Vilmos.

Az ismert fővárosi kabaréművé-
szek a Pesti Kabaré legújabb szehe-
mes műsorát adták elő egy másfél-
órás műsor keretében. 9-től fél 11-
óráig, tehát olyan kabaréelőadásban
lesz része farsangi debreceni közö-
ségnek, ami egyedül is művészi esemé-
nyt jelent.

Kabaré után kezdődik az igazi gör-
be éjszaka, a debreceni farsang
egyetlen nagy részvételen jökdvű
táncmulatsága, amely a primadonnák
első táncának kísorsolásán Szécsény-
versenyen, táncversenyen, konfetti-
csatán és szerepműködésen kívül
még sok olyan nagyzerű meglepe-
st ígér, amelyek egész biztosan
feledhetetlenné teszik az estélyt.

A jegyeket már árusítják a Méhesz,
Hegedüs és Sándor Keszthelyi és
Kronovitz-éknél könyvkereskedések,
valamint a helyi lapok kiadóhivatalai.

Hatszemélyes páholy 350000, négy-
személyes páholy 250000 korona el-
sőrendű ülőhely ára 60 ezer korona,
II. rendű ülőhely 50 ezer, III. ülőhely
40 ezer, erkély 25000, állóhely 20000
beleértve az összes adókat.

**Tíz évi börtönre ítélték
az Ochrana kémjét**

Moszkvából jelentik: A szovjetek
szövetségének házában hétfőn kezdő-
dött meg a főtárgyalás Oklanszki
Iván bírpörében. A bolsevista uralom-
nak lélelmetes ellensége volt Oklanszki,
míg Leningrandban a titkos rendő-
rök ártalmatlanná nem tették. Ok-
lanszki fiatal korában lépett be a
munkások forradalmi pártjába, a Na-
rodnaja Volja-ba, része volt a II. Sán-
dor cár ellen megkísérelt gyilkos me-
rényletben, akkor elfogták és büntár-
saival együtt határa itélték. A cinko-
sokat ki is végezték, de Oklanszki el-
menekült és később bedőlt az Ochrana
szolgálatába. Az 1881 március 1-én
a cár élete ellen meghusult merény-
let tetteit már ő sugta be a cári
rendőrségnek. Attól fogva értékes
kémszolgálatokat teljesített a forradal-
mrok ellen és lehetővé tette annak a
pártnak a szétugrasztását, amelyek
valamikor ő is tagja volt. 37 évet
töltött az Ochrana szolgálatában, mint
titkos ügynök és a cár örökös tiszte-
letbeli polgárrá nevezte ki érdemeiért.
Az évek során nagy vagyonot gyűjt-
ött.

**Herriot szemrehányást tett Kraszinnak
a moszkvai kormány magatartása miatt**

Páris, január 20. Kraszinn orosz kö-
vet ma látogatást tett Herriotnál. Az
orosz követ nagyon rossz időpontban
kereste fel a miniszterelnököt, aki
épen a látogatás előtt kapta kézhez a
moszkvai francia követ táviratát,
melyben az jelentést tett Litvinovval
folytatott beszélgetéséről. Litvinov ki-
jelentette, hogy a francia jegyzék át-
adásakor Rykow megengedte azt
magának, hogy protestáljon a szovjet
franciaországi tartózkodásának elismeré-
se ellen, mert hiszen Rykow véleménye
nincs prejudikáló ereje. Herriot
esoddkozását fejezte ki az orosz kor-

mány magatartása felett és erőlyes
szavakkal kelt a francia érdekek vé-
delmére.

Kraszinn ezután Doumergue elnökhoz
ment aki az Herriotéhoz hasonló sza-
vakkal fogadta a követet.

Tegnap este 9 óra után miniszterta-
nács volt, amelyen Herriot kimerítően
tájékoztatta a kormányt a szovjetkö-
vet látogatásáról és a Moszkvából
érkezett táviratok tartalmáról.

Hivatalosan meg nem erősített hír
szerint Kraszinn néhány nap múlva el-
utazik Párisból.

A szovjetszövetség legfőbb törvény-
szébe tegnap hozta meg följötte az
ittéltet, amely határa szölt, minthogy
azonban Oklanszki Iván öreg ember,
halálos ítéletet kegyelemből tíz évi
súlyos börtönre változtatták át.

**Egy szökött katona lelötte
a menyasszonyát**

Nyíregyházáról jelentik: Tegnap
reggel véres szerelmi dráma játszód-
ott le Nyíregyházán ahol egy szö-
kött katona rálőtt a menyasszonyá-
ra s azután öngyilkossági kísérletet
követett el. Martinovszky András
Kecskeméten Tur Demkő ezredesnél
volt alkalmazásban mint tisztiszolga,
de megszökött gazdáitól, akitől 3
millió korona készpénzt s egy civli
felsőkabátot s kalapot, valamint egy
Frommer-pisztolyt lopott el. A kész-
pénzt 180 ezer korona hitván elmu-
latta, azután hazament Nyíregyhá-
zara az édesanyjához. Tegnap reggel
ement menyasszonya Mláricsik Ilona
Serház-utca 7. szám alatti lakásá-
ra Rövid szövtálas után Marti-
novszky előrántotta az ezredesétől lo-
pott Frommer-pisztolyt és meggyser-
relőtt menyasszonyára, akitől egy
golyó a fejt, egy a balkezt érte,
egy a balmelébe, egy pedig a jobb
vállába furdott. A leány sikoltozva
rogyott össze, mire Martinovszky ki-
rohant az utcára, majd beháldt a
szomszéd Melegranék lakására ahol
az egyik Melegrané-leány látva az
izgatott Martinovszky kezében a fi-
tűző golyórevolvert, hédten kérdezte:
— Mit csinált, András?
— Agyonlőttem Ilonát. — felelte
Martinovszky — most pedig magam-
mal végezek.

Ezzel rohant a szobába, felszakí-
totta melén a zuhonyt és melé-
lőtte magát. A golyó valószínűleg a
tüdejébe hatott Martinovszkyt. A
mentők az „Eszébet” kórházba
szállították a két sérültet. A leány
életbenmaradásához igen kevés a re-
mény.

HIREK

— A földadókivetési listárom köz-
szemlén. A városi adóhivatal értesíti
az adózó közönséget, hogy az 1924.
év második felére arányértékben ki-
vetett földadó egyenlőként listárom-
ba foglalva január hó 21. napjától 28.
napjáig bezárólag a városi adóhivatal
2. számú szobájában van közszem-
lén. A kivett földadó fogossága és
összege miatt 15 nap alatt lehet je-
lelkezni a pénzügyvizsgálóságnál
vagy a városi adóhivatalnál.

— Józsei Ferenc főherceg és felesé-
ge Debrecenben. A mai esti egyor-
vonnal Debrecenbe érkezett Józsei
Ferenc főherceg és felesége, Anna ka-
hercegnő és résztvettek a fogászá-
bon, mint annak fővendőnek. Az állo-
máson a hatóságok vezetői és az il-
luság képviselői fogadták őket.

— A Debreczeni Népház Egyesület
a hó 26-án délután 4 órakor közgyű-
lést tart. Tárgysorozat: Az alapsza-
bályok módosítása és esetleges indí-
ványok. Felkéretnek a tagok, hogy
minél nagyobb számban jelenjenek
meg.

— Eljegyzés. Aszódi Miksa elie-
gyezte Révész Rózsikát. (Minden kü-
lön értesítés helyett.)

„Fownes” angol KEZTYUK
FRANK EDÉNÉL.

— Klár Zoltán ellen erős felindulás-
ban elkövetett szándékos emberölés
kísérlete miatt folvik eljárás. Buda-
pesti tudósítónk jelenti: A tavaszi
kubban Dánér Béla és Rácz Vilmos
dr. valamint Klár Zoltán dr. és Pályi
Ede között lefolyt ügyében Med-
vés-Medico Isván vizsgálóbíró mai el-
előtt Klár főorvos előtt kihirdette vég-
zését, amely szerint előne erős felin-
dulásban elkövetett szándékos em-
berölés kísérlete miatt az eljárást fo-
lyamatba teszi, Klár dr. kijelentette,
hogy megnyugszik a végzésben, mert
nem akarja, hogy az ügy húzódjék. A
fajvédő klub a Rácz Vilmos ellen be-
adott feljelentést visszavonta és ez-
zel az eljárás megszűnt. Ugyancsak
megszűnt az eljárás Pályi Ede ellen
is, mert a vizsgálóbíró elutasította az
ellené tett feljelentést.

— Hutchinson amerikai közgaz-
dász Debrecenben. Ma érdekes ameri-
kai vendéget kapott Debrecen:
Schröder Ervin államtudós társosa-
gában ideérkezett S. W. Hutchinson
amerikai közgazdász, hogy a pallagi
akadémiát tanulmányozza. Az ame-
rikai közgazdász tagja és kiadója
az ugynevezett Rockefeller Founda-
ciónak, annak a hatalmas amerikai al-
apítványnak amely a világ minden
szükségét szenvedő tudományos in-
tézmenyét nagy összegekkel segíti.
Ma délután dr. Csűrös Ferenc kultu-
ratáncsnok kaulaította az illusztris
amerikai vendéget, aki a gazdasági
népiskolákat tekintette meg.

— Kvassay miniszteri tanácsos
durva becsületesértéért ítélték. Kvassay
István nyug. miniszteri tanácsos
a mult év folyamán nyit levelet írt
zett Vass József népjólét miniszter-
hez Leveleiben emlíotta, hogy az ő
speciális gyógyítómódiát nem pártol-
ja; a népjólét minisztérium tisztvi-
seői, akiket ezért Kvassay esküszegő
híványi gázembereknek és jelkellon
tömeggyilkosoknak nevezett. A bü-
ntetőjártásbírósa; ma Kvassay Istvánt
durva becsületesértéért 800,000 korona
pénzbüntetésre ítélte.

— Betörés az Ondódon. Tulipán
Ferenc ondódi gazdálkodó magtárát a
napokban feltörték és elvittek pár
millió korona értékű terményt. A
nyomozás folvik az ismeretlen tettes-
ek kézrekerítésére.

— Hóval dobálták a rendőrt. Tu-
nyadi Gábor és Hainal Imre debre-
ceni munkások 1922 telén a bába-
kényő mellett vendéglő előtt hóval
dobálták meg Pap Sándor rendőrt.
A debreceni törvényszék ma határozás
közeg megsértésének vétsége miatt
fejenként 330,000 korona pénzbírál-
ra ítélte a garázda munkásokat.

— A hölgyfodrászok szakértőkezte
Tegnap este az ipartestület helyi-
gében a hölgyfodrászok szakértőke-
zelet tartották, amelyen az összes
debreceni hölgyfodrászok megjel-
tek. Az értekezleten Bardi Antal el-
nökölte, a egyzóli tisztet pedig Ram-
minger látta el. Az értekezlet tárgyai
között szerepeltek az árszabály fel-
emelés, szaktanfolyam megrendítése,
amelyen a hölgyfodrászat minden
áczán teljes elméleti és gyakorlati
képzést nyújtának. Elhatározta
az értekezlet, hogy az ipartörvénynek
szérvényt szerez és figyelemzett az
alkalmazottakat, hogy a hölgyfodrász
és manikürszabókban alkalmazottak
üzletük kívül nem dolgozhatnak.

— 2000 holdat vettek el a kolozs-
vár i ref. egyházmegyéltől. Kolozs-
várról jelentik: A kolozsvári refor-
mátus egyházmegye közgyűlésén Vá-
sárhelyi Lajos eszeres beszámolója-
jában közölte többek között, hogy a
súlyos helyzetben levő egyházmegye
nagy költségek érték. Az agrárre-
form során egyedül a kolozsvári ke-
rület több mint kétezer holdat veszt-
ett. Az iskolatgy is szomorú képet
mutat, mert eddig kilenc felekezeti is-
kolát zártak be.

— Eljegyzés. Rothman Jenő Haidu-
bósztrényből eljegyezte Schiffman
Terust Debreczen. (Minden kü-
lön értesítés helyett.)

— Vesztegetésért elítélt gazdál-
kodó. Hajdubádházon tavaly nyáron
Mikó Sándor gazdálkodó a megsza-
bott piaci áron felül árulta a burgo-
nyát. Lehmann János polgári rendő-
r írta a nevéet és be akarta kísé-
ni Mikó Sándor, hogy a beklérést el-
kerülje egy mázsa burgonyával meg-
akarta vesztegetni a polgári rendőrt.
A debreceni törvényszék látott tá-
nácsa ma délelőtt Mikót megveszte-
getés vétsége miatt 330,000 korona
pénzbüntetésre ítélte.

— Elégett egy leány egy autóka-
tasztrófa alkalmával. Rómából jel-
entik: Egy asztalos autója tegnap ki-
rándulásról visszatérve nekiforant a
falnak. Az asztalos és az autó többi
utasa csak könnyven sebeselt meg-
de az asztalos 15 éves leánya olyan
szerencsétlenül került az autó és a fal
közé, hogy a fágra jobbra benzín
tűzében elevenen elégett.

— Kipellengérezik az adóhátralé-
kosokat. Aradról jelentik: A pénzügy-
igazgatóság elhatározta, hogy az adó-
hátralékosok adójának behajtására
vonatkozó hirdetményeket ezentul a
kávéházakban és üzletekben is kifüg-
geszteti. Az intézés célja az, hogy adó-
hátralékosok kipellengérezésével gya-
koroljanak erkölcsi pressziót az adó-
zókra és bírják őket fizetésre.

— Felhívjuk t. olvasóink szíves fi-
gyelmét lapunk mai számában meg-
jelent Ekker József budapesti (Anker-
köz 1.) posztónagykereskedő cég hir-
detésére.

— Cigarettezik Ön? — Sodorjon
Janina papírt!

— Lusztig műasztalos Deák Fe-
renc-utca 10. műbutorokban, üzleti
berendezésben legolcsóbb.

— Világlexikon, nélkülözhetetlen
kézikönyv mindenkinek. Legújabb
adatok szerint feldolgozva. Hatalmas
nagy kötet, rendkívül alkalmas kara-
csonyi ajándéktárv. Ára 150,000 K.
Aczél Henrik Modern Antikváriumá-
ban.

SZINHÁZ

— SZERDA: Marica grófnő. Bérletszü-
net.
— CSÜTÖRTÖK: Marica grófnő. Bér-
letszünet.
— PENTEK: Marica grófnő. Bérlet-
szünet.
— SZOMBAT: Marica grófnő. Bérlet-
szünet.
— VASÁRNAP: Délután Gül Baba. Este
Marica grófnő. Bérletszünet.

A második opera-est

A Csokonai-színház második operá-
estjét rendezti rövid időn belül. Sajná-
latos, hogy ezek egyike sem tudott
közönséget vonzani, holott valóban
művészi színvonaluk indokolta tenné,
hogy a közönség érdeklődjék ezek
iránt az esték iránt, amelyeken a ma-
kor Operaház egy-egy kis együttese
hoz a színpadi operetturalom megsza-
kítására igazi értékeket, tiszta műve-
szetet.

Ma Köszezgy Teréz és dr. Dabokny
Viktor mutattak be két szép egyjolyo-
násos operát s velük jött Borda
Bella, hogy megmutassa, mennyit kö-
lödött, mióta szőlünk elkerült. Kö-
szezgy Teréz színes, kulturált, nagy
nyíderéjű szopránja hosszú és forró
tapsokat aratott a Pillangókisasszony

nagy arányával, a Bohémélet Museite valarével és a Susanne titka betétjével. *Dalnoky* dr. nagy drámai erővel énekelte a *Bajazzók* prólógusát. — *Laszky* Béla színes, helyenkint megragadó lírájú és erős drámai akciókra sok alkalmat adó zenés látékát: a *Colombina halálát* és a *Susanne titka* című, izés humorú és vidám, lírában gazdag *Wolff-Ferraro* nagyoperát ragyogó hangbeli és látékbeli felkészültséggel adták ketten elő. A tökéletes előadás, — amelyhez csak a zenekar hiányzott — szokatlanul lelkes ovációkra ragadta a máskor temperamentumosnak alig mondható debreceni közönséget.

A két egyfelvonásos között *Bordy* Bella adott két baletszámot. Sokat

tejlődött félév óta s nemcsak a tánc nagyobb kulturát mutató és szebb, hanem ő maga is. Fiatalsága, úde bájosága gyönyörködtetett a Susanne titka néma szerepében is.

Pethő Imre karnagy finom és értékes kísérő volt.

Mozgókínházak:
APOLLÓ. Két világhírű sláger egy-szerre: *Elcsorélt lelkek.* Weis fantasztikus filmje. *Égzakadás.* földmúdulás, amerikai burleszk 5 felvonásban.

VIGSZINHAZ. Mae Murray legszenzációsabb alakítása: *Francia baba.* léserő burleszk: *Vurstli gyöngye.*

URANIA. Szombathelyi *Bagdadi balet.* látványos kalandorfilm. Jón: *Pa-noptikum.* Polih karraiban. *Rabszolgakirálynő.*

KÖZGAZDASÁG

Egy aranykorona (a dollár hivatalos középárfolyamán számítva) 14.601,80 papirkorona

Szilárd irányzat az értéktőzsdén

Budapest, jan. 20.
 Az értéktőzsdén ma sem alakult ki számottevő forgalom, azonban a hangulat kedvezőbb volt. Nagybörze a két fizetésének hírére élénk érdeklődés nyilvánult a Nova és Kistarcsai iránt és keresték a Ganz-Danubius, Cukor és Stummer részvényeket is. A prágai és berlini kedvező üzletmenetről érkezett jelentések és a külföldi vételi megbízások hírére zárlat felé szilárduló irányzatot mutatott az üzletmenet. A kosztiacon egyneked — fél százalék mellett bőséges pénz-kiárlat volt.

Az utótőzsdén
 az irányzat megszilárdult. A vezető értékekben bécsi számlára eszközölt vételi megbízások folytán élénk üzlet alakult ki, amelyhez a kontrenn te-dezési vásárlásai csatlakoztak. Tájé-keztató árfolyamok:
 Angol-magyar 39.5. Földhitel 233. Hazai 131—132. Magyar Hitel 482—484. Ingatlan 235. Cseh 20. Leszámitó 66. Magyar-német 25. Osztrák Hitel 178. Kereskedelmi Bank 1105—1110. Egyes. Föv. 87—88. Ált. Takp. 128. Pesti Hazai 3075—3080.
 Borsod-miskolci 201. Concordia 43—45. Első bpesti 130—131. Viktória 275—276.
 Szászvári 292. Kohó 407.5. Magnezit 2050. Kőszén 3270—3280. Móri 23. Saigó 536—538. Urikányi 955.
 Athenaeum 88—89. Pallas 70.
 Fegyver 100—1010. Ganz-Danub. 3180—3220. Ganz Vjll. 1415—1425. Kistarcsai 62.5—64. Láng 120. Magyar Acél 185. Mág 22. Kühne 33. Rima 138—139. Schlick 52—55.
 Guttmann 770—775. Hazai Fa 90. Oia 525. Nasic 2050—2065.
 Nova 187—188.
 Cukor 2430—2450. Georgia 367. Mezőhegyesi 176. Stummer 2350. Cinner 31—32. Auer 1085. Részvény-sör 356. Krausz Szesz 57. Goldberger 150—152. Karton 93. Kender 60.
 Danica 97—98. Klovd 35. Bóni 75—76. Brassói 660. Östermelő 215. Gum 230—232. Vasutiforgalmi 229—230.

A Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról
 Amsterdam 29135—29285. Hollandi forint 28835—29085. Beograd 1169—1175. Dinár 1149—1169. Bukarest 380—382. Leu 380—382. Brüsszel 3634—3652. Belga frank 3604—3632. Köpenhaga 12840—12910. Dán korona 12640—12770. Krisztánia (Oslo) 11030—11090. Norvég korona 10830—10990. London 345—347000. Ango. font 344—347000. Milánó 2986—3002. Lira 2966—2996. New-York 72220—72600. Dollár 71770—72350. Páris, francia frank 3912—3932. Prága 2167—2179. Cseh korona 2147—2167. Zürich 13920—13990. Svájci frank 13820—13900. Bécs 101.880—102.30. Osztrák korona 101.80—102.30. Berlin 17180—17270. Márka 16980—17130. Szófia 515—517. Léva 510—516. Stockholm 19455—19555. Varsó 13880—13955. Lengyel zloty 13785—13925.

Nemesfémárak
 Ezüst egykoronás 6150—6350. két-koronás 12300—12700. forintos 16500—17000. ötkoronás 31500—32500. szar-ezüst 1500—1550. szinarany 49—49500 arany huszkoronás 315—316000. platina 210—220000 korona

Zürichi zárlat:
 Páris 28.05. London 24.79. New-York 518.75. Brüsszel 26.10. Milánó 21.45. Hollandia 209.30. Berlin 123.50. Bécs 0.0073.15. Szófia 3.72.50. Prága 15.60. Varsó 100. BUDAPEST 0.0071.75. Bukarest 2.71.25. Belgrad 8.10

A buza 5000, a rozs 10.000 koronával drágult
 A termévtőzsdén ma is szilárdan nyitott és élénk keresletre a kenyér-magvak tovább drágultak. A kínálat gyengébb volt, viszont a málmok változatlanul élénken keresték a tiszavideki és tiszántuli búzát. A forgalom nem volt nagy, mintegy 15—20 vagon kelt el, a tegnapiánál 10.000 koronával drágábban. Az árpa, tengeri, zab ára nem változott.

Hivatalos árak: 76 kilogramos tiszavideki buza 595—597.5. egyéb 592.5—595. 78 kilós tiszavideki 602.5—605. egyéb 600—602.5. rozs 485—490. takarmányárpa 400—420. sörárpa 490—415. köles 265—275. zab 415—430. tengeri 290—295. korna 250—255 korona.

ÉRTESÍTÉS.
Uridivat szabó-üzememet áthelyeztem Piac-u. 26. alá
 Passage, Gambinussal szemben
Morgenstern Manó.

BéROUTÓK
 csukott és nyitott, nappal vagy éjjel bármikor rendelhető
Debreceni Autoforgalmi Rt.-nél
 Hatvan-utca 53.
 Telefon 728 vagy 15-12.

KERÉKPÁROK
 a legelőnyösebb fizetési feltételekkel részletre beszerezhetők Szabó Lajos műszerésznél Magos-utca 25. Nagy javító műhely.

A katólezi porosz központi bányából származó elsőrendű porosz szenet, kokszt, mosott kovácszenet
 továbbá
száraz import bukhasáb és aprított tüzfát
 bármely mennyiségben azonnal házhoz szállít
VÁGÓ REZSŐ szén- és tüzfatelepe
 Homokkert, Híd-utca 12. Telefon 131.
 Központi iroda Piac-u. 81. 1338.

Megérkeztek mindenféle ajándéknak alkalmas dolgok olcsó napi árakon
SZABÓ ÉS ZENGEVALD
 rőtös és rövidáru üzletében Szentanna 3. la crepdeschln minden színben, leszállított árakban.

Przemysl „Fliegerpost“ és „Ballonpost“ kártyákat vesz Pawny Gyula bizt. igazg. Budapest, IV., Városház-utca 14.

Patkány- és egérirtó
 biztosan dídképes, hatékony szabadalmazva. — Házállatokra nem veszélyes! Nagyon olcsón kapható **STERN** festéküzletében **PIAC-UTCA 10.,** Bikkával szemben. Saját érdekében győződjön meg mindenki róla.

Tea rumok,
 Ilkőrök, gyümölcs-pálinka-különlegességek, cognacok legolcsóbban, legjobb minőségben beszerezhetők a **SZILÁGYSÁGI szeszkereskedésben, CSAPÓ-UTCA 7. SZ.** Tegyen egy próbavásárlást!

Pongrácz műlakosságá
 bármily vas tömegmunkák készítését, nikkelezést és csiszolást vállal **Domb-utca 20.** Tanuló felvételtk.

Tavaszi modelkalapok érkeztek a Lauer és Fülöp
 kalapszalamba **Rékóczi-utca 9.** Ugyanott alakítások jutányosan, legújabb modellek után.

Vízvezeték munkálatokat
 készít szakember **Gyenes, Arany János-u. 27.** Telefon 937.

Uj könyv!
Dumas: A varázsló.
 Fordította: BALLA MIHALY.
 Ára K 80,850.—

(Minden idők legnagyobb kalandorának **Gróf Cagliostro-nak,** a zseniális varázslónak története, amely a francia forradalom izgalmas előkészületeibe kapcsolódik bele.)

Kapható:
Hegedüs és Sándor Rt.
 könyvkereskedésben, a főposta mellett. Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

198 ezer kor. párja a legjobb minőségű amerikai gyártmányú **női hőcipőknek.** Finom szilikon szőrmevel 235 ezer kor. eredeti Reithoffer-gyártmányú extra la minőségű magasszaru **női hőcipő** finom teveszőr beéssel.
310 ezer kor. elsőrendű gyártmányú **gyermekhőcipő.**
200 ezer kor. párja a legújabb közismert, legjobb gyártmányú nyeltes **női sárcipőknek.** Fertőnagyságban 110 ezer kor.
100 ezer kor. **Gyermek-sárcipők 65—75 ezer kor.** Teveszőr házcipők la minőségben, átújítás dírtalppal 90 ezer kor.
Tornacipők gummi-, bivalybőrleppel, műten színben, legolcsóbban.
SCHÄFER-CÉGÉNYL, Budapest
 Döbrentei-tér 4. szám. Telefon: 5 71.
 Kereskedőket engedélyez. — Videkre utánvétel. — Alapítva: 1898.
 korona 40, 47, 48-as számú **ferfi sárcipő** korona 41, 42-es számú **női sárcipő.**

Fa-eladás!
 Vértes-Nagyléta határában, Gorove-féle erdő, élfá, forgács, tuskó és galy olcsó árban kapható.
 Apis erdőkezeléség Vértes.

Estélyi ruhák, kabátok, eastümök legizlésesebben „Belvárosi divatteremben“ Kossuth-utca 26. sz.
 Haas Viola és Grünfeld Boriskánál.

Kun József
 késműves-műkőszőrüs **Széchenyi-utca 1.**
 Javitások jutányos áron.

E heti könyvujdonságok:
 Alapára
 Benoit: *Király asszony szeretője, új kiadás* 5.70
 Vautel: *Önagysága nem akar gyereket* 3.50
 Mereszkowsky: *Leonardo da Vinci* 9.—
 F. Careo: *Cocain* 8.—
 Andrejev: *Karácsonyi angyal* 4.—
 F. Carco: *A hurok* 7.—
 Bogoly: *Régi jó földesurak* 4.—
 Csahov: *Muzsikok* 4.—
 Körösi: *Jókai emlékkönyv, teljes ára* 42,000.—
 Jelenlegi szorzószám: 7000+5% felár
 Kaphatók:

Hegedüs és Sándor r.-t.
 könyvkereskedésben a főposta mellett. Könyvujdonságok mindennap érkeznek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 5000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedüs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 5000 korona, minden további szó 500 korona. Vastagbetűs szó 1000 korona.

POSTA

„MEGÉRTÉS” jellegre levél van az Egyetértés kiadóhivatalában. 1047

„SZÓKE BARÁTNAK” levél ment „Csókos asszony”-tól az Egyetértés kiadóba. 1048

„EGYEDÜL” jellegre levél ment az Egyetértés kiadóhivatalába. 1049

KÖZÖS háztartásra lenne jobb vidéki iparos középkeresetű nővel. Házasság nincs kizárva. Bővebbet Debreczen kiadóhivatalába. 1040

BIRTOKOS uriemberrel megismerkedne bába asszonyka. Levelet „Favázi” szeredem” jellegre Tiszántúli kiadóba kérem. 1042

VÉTEL

PULTOKAT és bolti állványt hat méteres falhoz keres Szatmár-Bereg. Mátészalka. 962

PIANINOT, jókarban levőt, megvételre keresek. Cim Aranv János-u. 23. szám. 808

4-5 SZOBÁS családi házat keresek megvételre a város belterületén. Cim a kiadóban. 1033

ELADAS

VAPRÓGÉP kőföldi gyártmányból. Lp. 2.500.000 K ért. részletfizetésre is költözhözha zártára kapható. Széchenyi, Széchenyi 1. 10737

HA NINCSEN PÉNZE, ismét vehet részletfizetésre Kaiserül. Piac-utca 7. szám. 310

137 HOLD föld, 10 hold szőlő eladó Hevesen. Értekezni Bakos vaskezeskedőnél, Csapó-utca 88. 679

MÁSPÉL hold szőlő eladó. Értekezni Hárnásnál Szabó Kálmán-utca 2. 758

HÁZ, beköltözhető lakással üzlethez. Istállóval a Terményvásár mellett eladó. Simonffy-utca-57. 776

FAJBOROK Szent Anna-pusztai szőlőtelepről (Vámospécs mellett) 1923 évi Sylván, Furmín és Nagyburgundi, 1924 évi Kadarka, Erdei, Kövidinka, Ezeri, Rizling és Nagyburgundi minőségekben hordóként vendégszökök és korcsmárosoknak eladó. Értekezni naponta délután 3-5 óráig Török Bálint-utca 18. földszint. 837

KITŰNŐ porosz szén 90.000 korona mázsánként Bartha szenttelep. Ispottály-u. 3. b. Telefon 785. 870

TÉGLÁT, mely építkezésből kimaradt kedvező fizetési feltételek mellett gyári ár alatt vásárolható. Hatvan-utca 53. Telefon 728. 931

ÚJ CSALÁDI HÁZ eladó. Eötvös-u. 41. Villany, vízvezeték és gázvezeték. 993

ELADÓ a Vigkedvő Mihály-utca 52. számú ház, gazdálkodóknak alkalmas. Értekezni: Vigkedvő Mihály-utca 37. sz. 988

VAGYONMEGOSZTÁS miatt a Darabos-utca 16. alatti ház eladó. Beköltözhető lakással. 991

Békebeli minőségben ismét kapható a biztos hatású „Fáy” arckrám és szappan
Egy téglai ára 10000 K, 1 doboz szappan 12.000 korona. Kapható a készítő **Grósz Nagy Ferenc** Arany egyszárnyú gyógyszerében DEBRECZEN (színház mellett).
Ugyanott mindenféle pipareolikkal, szappannal, arckrémekkel, pouderekkel, hajolajokkal, fogkezelőkkel, illatszerekkel legelőször napi ártalán beszereshetők.

2 GARNITUR 8-as magánjáró cséplőgép sűrűsően eladó. Tanulót felvesz Vértessy János autogarage. Miklós-u. 53. 946

TELJES borhellyüzleti berendezés és felszerelés, egészen új, tükrökkel és forgószékekkel bármely elfogadható áron sűrűsően eladó. Cim az Egyetértésnél. 824

MENYASSZONYOK figyelmébe! Jancsó és társai műbutor gvarának lakata (Színház átjáróban) fényezett búkk, topolya, körös betétes hálósobák, börgarnitúrák jutányos áron kaphatók. 943

KOVÁCSMŰHELY — szerszámmal együtt azonnal eladó. Simonffy-utca 21. szám. 1066

ZONGORA bérbeadó, esetleg eladó. Péterfia 52. keresztútban. 1026

HIRDETMEY. Nyírmártonfalva község eladni kíván egy drb. 168 liter tartalmu aig használt pálinkafőző üstöt, mely céből f. évi január 25-én d. e. 10 órára a közösházához nyilvános árverést tűz ki. Előjáróság. 1028

EGY jömenetli fűszerüzlet elköltözés miatt eladó vagy kiadó. Cim az Egyetértésnél. 1065

A tapasztalt háziasszony
tudja, hogy ajándékot engedmény vagy más formában egy kereskedő sem adhat, anélkül, hogy azt valahol be ne hozza. Azért vásárlásait közismerten szolid cégnél eszközli, ahol jó árut jutányos áron adnak.
Meini Gyula r. t.

VASUTASTÓL porosz szene vesztünk. Fodor, Szent Anna-u. 2. 1067

ELADÓ Csapó-utca 72. sz. ház beköltözhető lakással, üzlethelyiségekkel. 1064

ELADÓ világos fém háló és egyéb butor darab. Egyház-tér 3. műteremben. 1063

ELADÓ buza és rozs kisebb tételekben is, varrógép teljesen jó állapotban és egy könnyű olajtengelyes zárt kocsi Nyil-utca 34. 1062

ELADÓ — átadó: Jonston 5 lábás hiánytalan, munkaképes aratógép. Átadó a városba közel 56 hold föld vetéssel és gazdasági épületekkel. Értekezni Fialkovitsnál és Pannánál. Kis-Debreczen vendéglő. 1061

ÜZLETHELYISÉG iorgalmas helyen, berendezéssel együtt eladó. Cim a kiadóban. 1060

HAJMUNKÁKAT legelőször Boczán iodrásznál szerezheti be. Halat veszek. Hatvan-u. 2. 1054

EGY drb. egyajtós, három résztes pénzszekrény eladó. Megtekinthető Bácsy könyvkereskedésében Hajduböszörmény. 1038

ELADÓ Bathányi-utca legmodernebb nagyértékű ház. Hock iroda. Szent Anna négy. 1043

EL SÖRENDÜ fényezett keményfa székek, fotelék Kovacs Gyula butorvárosnál gyári áron kapható. Darabos-u. 17. 1044

KERESLET

KÜLÖN szobát keresek két fejű gimnázistának élelmiszerrel. Kálvin-tér közelében. Cim a kiadóban. 727

KÖNYVELEST, irodai munkálatokat legmegbízhatóbban végezek. Jósza, Triesti Biztosító. Piac 30. 739

GÉPIRÁSOS, egyéb kereskedelmi irodai szakmába váró munkálatokat legpontosabban végezek. Jósza, Triesti Biztosító. Piac 30. 740

HARMONC millió kölcsönt keresek négy hónapra ingatlanra. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 891

FIATAL SEGÉD és tanuló felvétetik Klein Ignác fűszerüzletében. Jelentkezni d. u. 3-5-ig. 1029

FASZAKMÁBAN járta egyén közvetlen résztvevővel társnak keresetlik. Cim a kiadóban. 1027

LOWINGER SAMUEL Kaba. Mindenféle kereskedelmi cikkek bevásárlását, eladását és beraktározását elfogadja. 1035

ALKALMAZÁST nyerne kárkálása egybekötött munkálatok végzésére középiskolát végeztet egyének. Jósza Piac 30. 741

ÉRETTSÉGIZETT fiatalember, könyvkereskedésig bármilyen megfelelő állást keres. Cim a Debreczennél. 965

LAKÁS nem kerül pénzbe! Fiatal nővel uriember február 1-re csinos fiatal urinót lakótársnak keres. Cim a kiadóban. 971

KIRAKATRENDEZÉSBEN vagy rakárkezelésben teljesen jártas szeredket felveszünk. Deutsch Albert és fia. 986

B-LISTÁS tisztviselő irodai, felügyelő vagy más bizalmi állást keres. 829

ÜGYES, megbízható leányt házi teendők elvégzésére azonnali belépésre keres Simonffy-ut 9. 1031

EGY sevéd és elárúító kisasszony kézműru üzletbe felvétetik. Cim a kiadóban. 1058

MALMÁSZATBAN szakkezeléssel bíró fiatal ember, ki jelenleg liszt kereskedésben van, ingere elő állást keres. Cim az Egyetértésnél. 1057

SOFFÓR, számláshoz is ért. állást keres. Cim a kiadóban. 1046

HÁZAKHOZ varri ajánlkozom ugy helyben, mint vidékre. Cim a kiadóban. 1056

ANGOL madeira, rischelő, és madeira gépen való himzéses elvállalom. Simonffy-utca 56. Sarok üzlet. 1055

SZOPTATÓS dadának ajánlkozom. József kir. herceg-u. 30. 1037

URADALOMBA 15-16 éves jó családból való fiu gépész mellé tanulóknak azonnal felvétetik. Nagy Sándor gépész. Buidosó-utca 4. sz. 1041

KÖNYVELŐ kisasszony, kiszolgálásban is jártassákkal bír. felvétetik Csillag-u. 49. Írásbeli ajánlkozás személyesen déli 12-2-ig. 1045

VEGVES

AI GUROZÁS, különböző szélességben, endlízést, applikást jutányosan végez Szilágyi, Széchenyi-u. 1. 10738

ÓRA, ékszer javítást szakszertűen jóállással készít Szetter, Batthányi-utca 13. 568

ELEGÁNS utcai, különbejáratu szoba központban kiadó. Cim a kiadóban. 1011

HARISNYAFEJELÉST legelőszörban legjobban készít Zsinórgvár. Piac-utca 32. udvarban. 654

PINZKÖLCSÖNÖKET házra, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közvetítő Bank. Piac-utca 42. 805

SOFFÓRISKOLA gyakorlati és szellemi oktatással legelőnyösebben Vértessy József autogarage. Szepességi utca 20. Bérutól állandóan megrendelhetők. Telefon 934. Különböző típusu autók eladók. 961

KIADÓ különbejáratu butorozott szoba két ur számára. Turul. Piac 42. 1032

2 UR részére utcai különbejáratu butorozott szoba kiadó. Telek-u. 13. 1034

KIADÓ gyümölcsöskert 250 négyszögöl. Értekezni Piac-u. 89. szakra. műhely. 1030

ÖTMILLIÓT hett kamatra kiadó. Ugyanott asztal brumó, két ágyszodrony olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1070

IRODA és PINCE helyisézet keres lehetőleg Fő-utca Aranyoshegyi Borpincészet és Ásványvízkereskedés. Értekezni lehet Király. Csoknái-u. 32. 1068

BUTOROZOTT szoba, esetleg konyhával izraelita családnál kiadó. Hatvan-u. 7. 1071

NYAKKENDŐT ujjalakitják és javítják a „Szikrában” Piac-u. 77. sz. Kézimunkauzet. 1069

ELVESZETT egy ezüstbe fogalt brilliáns függő hűtő délután 4-5 között Simonffy-utcától Halközön át Megyálaló illó utalomban részestül. Lefkovits, butorizlet, Simonffy-u. 6. 1059

UTCAI butorozott szoba azonnal kiadó, esetleg irodának is. József kir. herceg-utca 17. 1053

5 MILLIÓT adok fedezet ellenében. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában. 1052

KIADÓ ellátással butorozott szoba 2 személynek. Városháza trafik Piac utca. 1051

ELCSERELNEM kis szoba, konyhával. Darabos-utca 23. 1050

SZOMBAT este Darabos-utcától Petreze-utcaig elveszett egy rendőrköpeny. Megtálaló illó utalomban részestül Honvéd-utca 5. Szőlősi Imre. 1036

JÖVEDELMEZŐ vállalatához készpénzzel vagy ingatlannal társ keresetetik. Cim a kiadóban. 1039

Lapkihordó asszony felvétetik
Debreczeni Független Ujság kiadóhivatalában.

Jókai-emlékkönyv RÁKOSI JENŐ előszavával
Szerkesztette: Körös Henrik.
A **Jókai-ünnepségek vezérkönyve.**
FŐBB CIKKEI:
Herczeg Ferenc: Mese-Komárom.
Szilágyi János: Jókai Mór élete
Sikabonyi Antal: A gyermek Jókai.
Móra István: Jókai a szabadságharcban
Gárdonyi Albert: Jókai és a főváros.
Gyulal Agost: Jókai a mesemondó.
Zsigmond Ferenc: Jókai humora.
Pintér Jenő: Jókai mind drámatró.
Gaal Mózes: Jókai a nemzetevélő.
Révai M. János: Jókai hatásának tükre
Tábori Kornél: Jókai a külföldön.
Hava István: Prologus (vers).
H. Wlassics Gyula: Mondí mesét. Jókai (vers).
Körösi Henrik: Jókai pályája (ünnepi beszéd)
Jókai Mór: Anna keserve (vers).
Jókai Mór: Régi dal, régi dal. (vers)
Jókai Mór: Melyiket a kilenc közül?
Szire alkalmazta Sas Ede (egyfelvonásos szindarab)
Mikszáth Kálmán: Jókai Mór, a komáromi fiu, aki a világot hódította meg (verses életrajz).
Jókai Mór: A holt költő szerelme.
Melodráma Liszt Ferenc zenéjével. A vers és kottája).
Jókai kalendárium

Szép Illusztrációkkal.
Jókai Mór, Jókai Mórné Laborfalvy Réza. A komáromi szülöház. A komáromi kollégium képe Jókai szobrával. képe. stb.
A legjobb ünnepi ajándék. Ára 42.000 korona.
Kapható:
Hegedüs és Sándor r. t.
könyvkereskedésében a posta mellett